

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Lähtökohtia liikenneasioihin MAL-sopimuksissa

8.12.2023

Suunnittelun ja tietopohjan kehittäminen

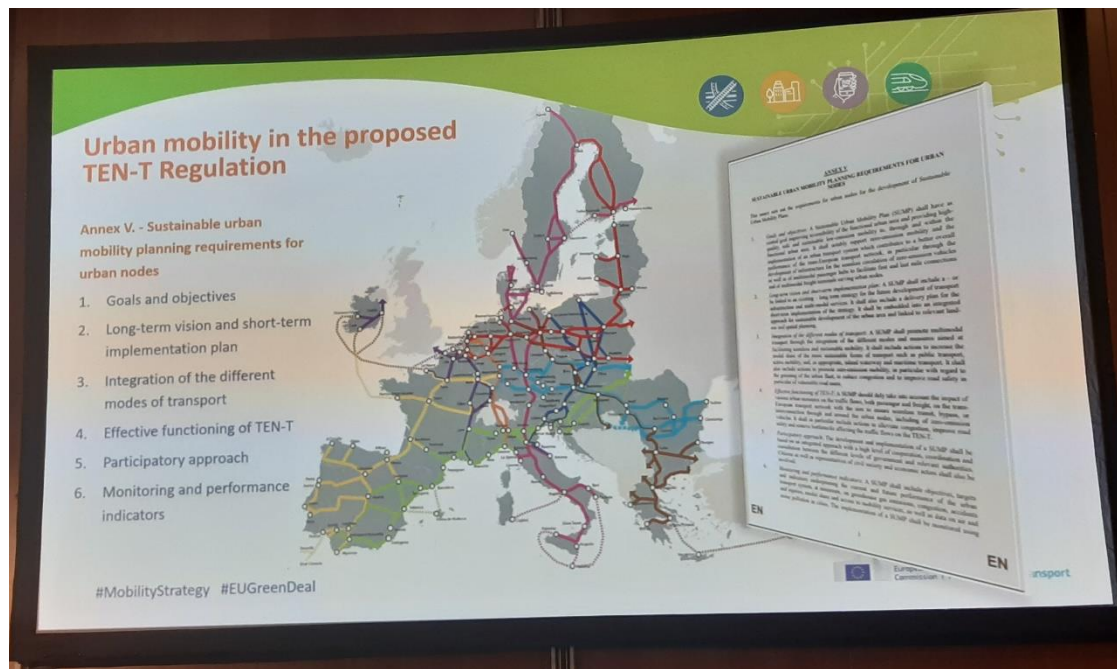

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valtakunnallisen MAL- vaikuttavuusseurannan kehittäminen

- Seurantaindikaattorien keruu (15 kpl) valtion vastuulla (seuraava raportti keväällä 2025), tehdään yhteistyössä seutujen kanssa
- Seurantaraportin kehittämisessä huomioidaan:
 - TEN-T-asetuksen vaatimukset (liikenne)
 - Kehitteillä olevat indikaattorit
 - Muut mahdolliset uudet indikaattorit

SUMP-vaatimukset TEN-T-asetuksen liitteessä V

Linkki asetusehdotustekstiin: [ESITYS_20211214191157.pdf \(hankeikkuna.fi\)](https://hankeikkuna.fi/ESITYS_20211214191157.pdf)

Indikaattorit

- Komission Expert Group on Urban Mobilityn (EGUM) SUMP-alatyöryhmässä valmistellaan kaupunkiliikenteen indikaattoreita koskevaa EGUM:n kannanottoa ("opinion")
 - Taustatietona kaupunkisolmukohdille suunnattu kysely (syksy 2023)
 - Suomen vaikuttamisen lähtökohtana valtakunnallisen MAL-seurannan indikaattorit
- Komissio hyödyntää kyselyn tuloksia ja EGUM:n kannanottoa täytäntöönpanoasetusta valmistellessaan (alkaen Q2/2024, suunniteltu hyväksyntä Q1/2025). Komissiolla tavoitteena useita indikaattoreita per aihepiiri.

Muuta ajankohtaista

- MAL-verkoston KaupsuSUMP-hanke (https://mal-verkosto.fi/wp-content/uploads/2023/02/KaupsuSump_hanke-ehdotus_TTS2023_Helmikuu_Ohrylle.pdf), loppuseminaari 25.1.2024
- Komissiolla pohdinnassa säännölliset kaupunkisolmukohtien tapaamiset TEN-T-asetuksen hyväksymisen jälkeen – yhteyshenkilöt kaupunkiseuduilla?
- Komissiolta tulossa mahdollisesti (etä)koulutusta SUMP:sta

Seudullisen suunnittelun ja tietopohjan kehittäminen

- Osana seudullisen suunnittelun ja tietopohjan kehittämistä tärkeää:
 - varmistaa TEN-T-asetuksen liitteen V SUMP-vaatimusten toteutuminen seudulla
 - valtakunnallisen MAL-sopimusten seurannan kehittäminen, esim. TEN-T-asetuksen mukaiset indikaattorit, kehitteillä olevat indikaattorit, muut uudet indikaattorit
 - hyödyntää Liikenne- ja viestintäviraston ohjetta alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien vaikutusten arvioinnista - <https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Opas%20alueellisten%20liikennej%C3%A4rjestelm%C3%A4suunnitelmien%20vaikutusten%20arviointiin.pdf>

**Kestävä ja
vähähiilinen
yhdyskuntarakenne ja
liikennejärjestelmä**

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Liikenteen teemoja

- Joukkoliikenteen kehittämistoimet – tuki sidottu MAL-sopimukseen. Asemanseudut ja esteettömyys.
- Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen
- Liikenteen digitalisaatio ja tiedon hyödyntäminen
- Jakeluinfra ja TEN-T-asetus (ml. raskaan liikenteen palvelualueet)
- Liikenneturvallisuus

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (Green Deal), mm.

- Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelua koskeva AFIR-asetus (alternative fuel infrastructure regulation): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32023R1804>
 - TEN-T-asetusuudistus (kaupunkisolmukohtia koskevat vaatimukset, raskaan liikenteen alueet maantieverkolla)
- Molemmat edellyttävät maankäytön suunnittelua

TEN-T-asetus ja kaupunkisolmukohtia koskevat vaatimukset

- Kaupunkisolmukohtia koskevat vaatimukset ehdotuksessa:
 - Kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelma (Sustainable Urban Mobility Plan **SUMP**) – määräajasta neuvotellaan (ehdotus 2025, yleisnäkemys 2027)
 - Eräiden kaupunkiliikennettä koskevien **indikaattoritietojen** toimittaminen komissiolle vuosittain - neuvottelut kesken (ehdotuksen mukaan kasvihuonekaasupäästöt, ruuhkat, onnettomuudet ja loukkaantumiset, kulkutapaosuus ja liikkumispalvelut, ilmanlaatu ja melu).
 - **Monikanavaiset digitaaliset liikkumispalvelut** ja multimodaalinen **matkustajaterminaali** 2030 mennessä – neuvottelut kesken, yleisnäkemyksessä poistettu monikanavaiset digitaaliset liikkumispalvelut
 - **Multimodaalinen rahtiterminaali** 2040 mennessä (mikäli taloudellisesti kannattavaa yleisnäkemysten mukaan)
 - Muusta EU-lainsäädännöstä johtuvat vaatimukset (mm. AFIR)

TIELIIKENTEEN VAIHTOEHTOISTEN KÄYTTÖVOIMIEN JULKISEN JAKELUINFRAN SITOVA TAVOITTEET

SÄHKÖ

Henkilö- ja pakettiautot

2025

TEN-T-ydintieverkolla

60 km latauspisteiden enimmäisvälimatka
400 kW latauskentän vähimmäisteho
1 kpl latauspisteiden vähimmäismäärä
150 kW latauspisteen vähimmäisteho

2030

Kattavalla TEN-T-tieverkolla

60 km latauspisteiden enimmäisvälimatka
300 kW latauskentän vähimmäisteho
1 kpl latauspisteiden vähimmäismäärä
150 kW latauspisteen vähimmäisteho

HUOM! Latausinfra kehittyy, kun sähköajoneuvojen määrä kasvaa. Tavoite TEN-T-ydintieverkolle vahvistuu vuoden **2027** loppuun mennessä. Kattavalle TEN-T-tieverkolle tulee välitavoite vuoden **2027** loppuun ja vaatimukset vahvistuvat vuoden **2035** loppuun mennessä.

JOUSTOT: Lähtökohtaisesti infra tulee ottaa käyttöön kummankin kulkusuunnan osalta. Jäsenvaltio voi saavuttaa tavoitteet, vaikka latausinfra rakennettaisiin vain toiselle puolelle tietä tai vähäliikenteisillä alueilla latausinfra välimatka olisi asetuksen lähtökohtaa jonkin verran pidempi tai latauskentän kokonaisteho puolituisi. Jotta joustot huomioitaisiin, tulee asetuksessa määriteltujen edellytysten täytyä.

Raskaat ajoneuvot

2025

Kaupunkisolmukohdissa

Latauspisteitä, joiden yhteenlaskettu antoteho on vähintään **900 kW** ja jotka kuuluvat latausasemiin, joiden yksilöllinen antoteho on vähintään **150 kW**.

2030

TEN-T-ydintieverkolla

60 km latauspisteiden enimmäisvälimatka
3 600 kW latauskentän vähimmäisteho
2 kpl latauspisteiden vähimmäismäärä
350 kW latauspisteen vähimmäisteho

Kattavalla TEN-T-tieverkolla

100 km latauspisteiden enimmäisvälimatka
1 500 kW latauskentän vähimmäisteho
1 kpl latauspisteiden vähimmäismäärä
350 kW latauspisteen vähimmäisteho

HUOM! TEN-T-tieverkon sähkölatausinfra rakentumiselle tulee välitavoitteita vuosille **2025** ja **2027**. Kaupunkisolmukohtien infra vaatimukset vahvistuvat vuoden **2030** loppuun mennessä.

VETY

Kaikki ajoneuvot

2030

TEN-T-ydintieverkolla

200 km latauspisteiden enimmäisvälimatka
1 t vähimmäiskapasiteetti päivässä
700 bar jakelulaitteen vähimmäisteho

Kaupunkisolmukohdissa

1 kpl vetytankkausasema

JOUSTOT: Jäsenvaltio voi saavuttaa tavoitteet, vaikka vähäliikenteisillä alueilla tankkausasemien kapasiteetti olisi alempi. Jotta jousto huomioitaisiin, tulee asetuksessa määriteltujen edellytysten täytyä.

METAANI

Kaikki ajoneuvot

TEN-T-ydintieverkolla varmistetaan asianmukainen määrä tankkauspisteitä.

TEN-T-
ASETUKSEN
UUDISTAMISESTA
NEUVOTELLAAN
EU:SSA.

TEN-T-
YDINTIEVERKKO

KATTAVA
TEN-T-TIEVERKKO

KAUPUNKI-
SOLMUKOHDAT